

Beslut om naturreservat för Starrmyran i Nordmalings kommun

(2 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Administrativa uppgifter

Namn	Starrmyran
Nummer	2402202
Reg-DOS id	2014286
Natura 2000	Berör del av Öreälven, SE0810434
Kommun	Nordmaling
Län	AC
Lägesbeskrivning	Ca 13 km SO Bjurholm, ekokarta 20J 7f, 6e-f Mittkoordinat (RT90, 2,5 gon V): 1675461, 7084692
Naturgeografisk region	29 a, Kustslätter och dalar med finsediment kring Norra Bottenviken
Gräns	Se beslutscharta
Ägarkategori	Enskilda och Naturvårdsverket
Fastigheter	Tallberg 2:18 samt delar av Tallberg 1:4
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	45 ha
Skyddad areal produktiv skog	38 ha

Syftet med reservatet

De övergripande syftena med säkerställande och skötsel av Starrmyrans naturreservat är att bevara och till viss del även återskapa värdefulla naturmiljöer såsom lövrika barrnaturskogar och hänglavsrika gransumpskogar. Naturliga processer ska tillåtas fortgå ostört. Naturskogsstrukturer som skiktning, död ved och gamla grova träd ska finnas i gynnsam omfattning. Typiska växt- och djursamhällen och arter inom området ska ha ett gynnsamt tillstånd. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna nyttjas för naturstudier, undervisning samt forskning.

Naturreservatets prioriterade syften enligt miljöbalken är att:

- Bevara värdefulla naturmiljöer

Motiv för beslutet

Starmyrans naturreservat ligger i Öreälvens dalgång i norra delen av Nordmalings kommun. Forstjärnbäcken, ett biflöde till Öreälven som utgör kommungräns mot Bjurholms kommun, utgör även reservatets västra gräns. Reservatsområdet består av ett flackt till småkuperat område med i huvudsak västsydvästlig exposition. Merparten av reservatet täcks med äldre gran- och barrblandskogar. Ungefär hälften av skogsmarken utgörs av gransumpskogar som till stora delar är dikningspåverkade. Den andra hälften består av lövrika barrblandskogar på frisk mark. En större skogsbrand har berört stora delar av reservatet någon gång under senare hälften av 1800-talet. Branden gick fram mycket ojämnt i landskapet, i de sluttande partierna finns gott om kolade brandstubbar, enstaka träd med brandljud och ett allmänt inslag av grov gammal vårtbjörk och asp. I dessa områden återfinns mycket få träd som är äldre än ca 140 år. De sumpiga, flacka delarna verkar i stort ha undgått branden. Här återfinns mycket hänglavsrika och senvuxna granskogar i sent successionsstadium. En borrarad gran i reservatets västra del uppvisade en ålder av nästan 300 år. Död ved förekommer relativt spritt i större delen av reservatet, med större aggregationer i fuktiga eller bördiga lägen. I de brandpåverkade delarna utgörs en stor del av den döda veden av lövträd. Förutom skogsmark består mindre, perifera delar av reservatet av olika typer av myrar, där de flesta är starkt dikningspåverkade. Ett flertal missgynnade eller hotade arter knutna till naturskogsmiljöer har påträffats i reservatet. Gammelgransskål och violettgrå tagellav förekommer relativt allmänt i reservatets sumpskogar. Stiftgelélav, småflikig brosklav och lunglav kan hittas på äldre aspar i de brandpräglade delarna av reservatet. Av arter knutna till olika typer av död ved kan fynd av brunpudrad nållav, vedtrappmossa, stjärntagging och rynkskinn nämnas.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att bevara dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara dess ursprungliga flora och fauna. Inom den naturgeografiska region (29 a) där Starmyran ligger utgör arealen skyddad naturskog endast 0,7 % av den totala skogsmarksarealen. Starmyran ligger dessutom i en trakt med flera andra värdefulla lövrika grannaturskogar vilket ytterligare förstärker områdets bevarandevärde. Området har vidare stor betydelse för flera sällsynta och hotade arter som är helt beroende av gamla naturskogar.

Länsstyrelsen bedömer att området är prioriterat för skydd enligt de nationella och regionala strategierna för skydd av skog. I och med detta beslut om naturreservat så skyddas 32 hektar produktiv skogsmark med höga naturvärden. Skyddet av detta område bidrar därför till måluppfyllelsen av miljömålet levande skogar.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk och andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är viktigt för bevarande av den biologiska mångfalden. Därför är detta, enligt länsstyrelsens uppfattning, ett område som i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap 4 §.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för bevarandet av den biologiska mångfalden och för allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap 25 § har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Ärendets beredning

Starmyrans höga naturvärden uppmärksammades i samband med Skogs- och vårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering under 1990-talet. Under sommaren 2006 genomförde länsstyrelsen en egen inventering av området. Hösten 2006 berördes området av en avverkningsanmälan. Eftersom området getts hög prioritet i länsstyrelsens arbete med att bevara hotade naturtyper begärde länsstyrelsen klartecken från Naturvårdsverket om att skydda området som naturreservat. Naturvårdsverket tillstyrkte i januari 2007 att länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörda markägare med syfte att bilda naturreservat av området.

Länsstyrelsen kontaktade därefter markägarna för att informera om förslaget att bilda ett naturreservat av området. Därefter har värdering av marken genomförts och staten har sedan förhandlat med markägarna om ersättning. Efter förhandlingar har överenskommelser träffats mellan parterna om köp av mark och intrångsersättning för det blivande reservatet. Länsstyrelsen har sedan besökt området vid ett par tillfällen för att samla in ytterligare underlag om områdets naturvärden.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Samtliga instanser som inkommit med yttrande tillstyrker länsstyrelsens reservatsförslag. Remissinstansernas synpunkter har beaktats i skälig utsträckning i beslutet.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, mark- eller luftledning,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämna, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag, undantag medges för underhåll av den skogsväg som finns inom reservatet,
4. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd, undantag medges för underhåll av den skogsväg som finns inom reservatet,
5. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
6. framföra motordrivet fordon, med undantag för på den skogsväg som finns inom området, för uttransport av fälld älg vid älgjakt och för snöskoterkörning på snötäckt, väl tjälad mark,
7. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsmedel.

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. utmärkning av reservatet,
2. uppsättning av informationstavlor,
3. restaurering och skötsel av skogar enligt fastställd skötselplan,

4. undersökningar och övervakning av områdets naturtyper, växt och djurarter.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon, med undantag för på den skogsväg som finns inom området, samt för snöskoterkörning på snötäckt, väl tjälad mark,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,
4. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,
5. fånga eller insamla insekter och andra djur,
6. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området. Av särskilt betydelse för syftena med reservatet är:

7 kap 28a-b MB med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som, direkt eller indirekt, på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Efter bildandet av naturreservatet omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen.

Chris Heister

Andreas Garpebring

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Karin Norberg, Rågvägen 11, 903 60 Umeå
Plan och Miljö, Nordmalings kommun, 914 81 Nordmaling
Lantmäterimyndigheten i AC-län, Box 3044, 903 02 Umeå
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Sthlm
SGU, Uppsala, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsstyrelsen, Magnus Westerlund, Köpmannagatan 39, 916 31 Bjurholm
Vilhelmina Norra Sameby, Lappudden, 910 94 Dikanäs
Vapstens sameby, Box 107, 920 64 Tärnaby
Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Torgny Forsgren,
Linnévägen 10A, 1 tr, 921 34 Lycksele
Patrik Nygren, Västra Hökmark 232, 930 10 Lövånger